

جنگی که گلوله ندارد/ این بار ذهن‌ها خط مقدم شده‌اند

در سال‌های اخیر، هم‌زمان با گسترش فناوری‌های ارتباطی و افزایش ضریب نفوذ اینترنت، ابعاد جنگ رسانه‌ای علیه ایران وارد مرحله‌ای تازه شده است.

در سال‌های اخیر، هم‌زمان با گسترش فناوری‌های ارتباطی و افزایش ضریب نفوذ اینترنت، ابعاد جنگ رسانه‌ای علیه ایران وارد مرحله‌ای تازه شده است.

خبرگزاری مهر، گروه فرهنگ و ادب، زهرا اسکندری: از ابتدای انقلاب اسلامی ایران تا به امروز، آمریکا جنگ رسانه‌ای شدیدی را علیه ایران آغاز کرده است. در جنگ اخیر، شاهد بار روانی ناشی از فضای مجازی بر افکار عمومی بوده ایم. دروغ پراکنی، اغواگری، فتنه انگیزی، ترویج فساد و تحریک افراد، تنها نمونه‌هایی از جنگ رسانه‌ای است که کشور آمریکا علیه ایران به کار گرفته است.

با وجود پیشرفت تکنولوژی، این جنگ ارتقا پیدا کرده است. در ابتدا، تلویزیون، رادیو و ماهواره از جمله ابزارهایی بوده اند که همواره نقش نفوذ و تأثیر بر زندگی افراد را داشته اند؛ اما با ظهور اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، عرصه نبرد رسانه‌ای به مراتب دچار تغییر شده است.

اولین اقدام دشمن علیه ایران، تلاش برای القای حس ناامیدی در میان مردم است. با تبلیغات جهانی، همواره در تلاش هستند تا ثابت کنند تنها کشوری که در عصر حاضر نتوانسته است پیشرفت کند و خود را ارتقا دهد، ایران است که در زیر سایه جمهوری اسلامی قرار دارد و همین امر موجب عدم پیشرفت آن شده است. اما با یک مقایسه ساده می‌توان دریافت که این تبلیغات جهانی، دروغی بیش نیست و در مقابل، وضعیت کشور و مردم ایران نیز آن قدرها هم بد نشان داده نمی‌شود. این تبلیغات جهانی، دوجانبه است و تصویری که از ایران در جهان مخابره می‌شود، تصویری یک سویه و تیره است که در برخی اکانت‌ها بازنمایی می‌شود و باعث تغییر دید جهانیان نسبت به ایران و ایرانی می‌شود. و از جنبه دیگر برای مخاطبان داخلی ایجاد یاس و ناامیدی را به همراه می‌آورد.

فضای مجازی، ابزاری مهم در جنگ رسانه‌ها

فضای مجازی امروزه اهمیت بسیاری دارد؛ اما در این میان، آنچه از همه مهم‌تر است، شبکه ملی اطلاعات است که در این زمینه، کوتاهی‌هایی صورت گرفته است. رهبر شهید انقلاب در این باره فرموده اند: «متأسفانه در این زمینه کوتاهی شده، کاری که باید انجام بگیرد، انجام نگرفته است؛ این طور نمی‌شود. اینکه ما به عنوان اینکه نباید جلوی فضای مجازی را گرفت، در این زمینه‌ها کوتاهی کنیم، این مسئله‌ای را حل نمی‌کند و منطقی هم نیست. امروز فضای مجازی مخصوص ما نیست؛ همه دنیا درگیر آن هستند.

کشورهایی که شبکه ملی اطلاعات درست کرده اند و فضای مجازی را کنترل کرده اند، به نفع خودشان و ارزش‌های مورد نظرشان عمل کرده اند. بهترین و قوی‌ترین کشورها در این زمینه‌ها خط قرمز دارند؛ راه نمی‌دهند و بسیاری از بخش‌های فضای مجازی را که از سوی آمریکا و دستگاه‌های پشت‌صحنه آن هدایت می‌شود، کنترل می‌کنند. ما هم باید کنترل کنیم. این کنترل به معنای محروم کردن مردم از فضای مجازی نیست.

امروز انبوهی از گزاره‌های درست و نادرست بر سر کاربران اینترنت فرود می‌آید؛ اطلاعات غلط، نادرست، مضر و شبه‌اطلاعات. برخی از این‌ها اصلاً اطلاعات واقعی نیست، بلکه اطلاع‌نمایی است. چرا باید اجازه دهیم چنین اتفاقی رخ دهد؟ چرا باید اجازه دهیم آنچه برخلاف ارزش‌ها و اصول هویت ملی ماست، در داخل کشور توسعه پیدا کند؟ باید کاری کرد که مردم از منافع فضای مجازی بهره‌مند شوند و در عین حال، از آسیب‌ها مصون بمانند. افزایش سرعت اینترنت نیز باید در کنار این اقدامات صورت گیرد. بنابراین، مسئله شبکه ملی اطلاعات بسیار مهم است.»

بدگویی در فضای مجازی

رسانه‌های الکترونیکی و اینترنتی موجب شده اند که افراد بی‌محابا علیه یکدیگر سخن بگویند. این رفتار به امری عادی و رایج تبدیل شده است. همین مسئله باعث از بین رفتن آبروی افراد و حتی بزرگ‌نمایی یک ضعف کوچک می‌شود. این اقدام‌ها تنها

نادرست است، بلکه خلاف قوانین استفاده از فضای مجازی بوده و می تواند آسیب جدی به افکار عمومی وارد کند.

جنگی که گلوله ندارد/ این بار ذهن ها خط مقدم شده اند

فرصت هایی که غنیمت است

در کنار تمامی معایبی که در فضای مجازی وجود دارد، این فضا ظرفیت هایی نیز در اختیار کاربران قرار می دهد. با وجود خطرات، امکان بهره برداری از فرصت ها نیز فراهم است. خطر آن از این جهت است که ممکن است شبیه ها و مطالب نادرست در ذهن مخاطبان، به ویژه جوانان، تأثیر بگذارد و زمینه انحراف را فراهم کند.

اما از منظر فرصت، آگاهی از میزان و نوع شبیه ها یکی از دستاوردهای مثبت این فضا است. عدم اطلاع از این شبیه ها می تواند روند فعالیت ها را با مشکل مواجه کند؛ اما با وجود چنین رسانه هایی می توان دریافت که چه موضوعاتی در حال حاضر مطرح هستند. پس از شناسایی این مسائل، امکان پاسخ گویی و رفع آن ها فراهم می شود و می توان تهدیدها را به فرصت تبدیل کرد.

مهیا بودن شرایط تبلیغ

در حال حاضر، شرایط تبلیغ در جامعه وجود دارد و این مسئله به عنوان یکی از مهم ترین مؤلفه ها در جنگ رسانه ای شناخته می شود. رهبر شهید انقلاب در این باره فرموده اند: «امروز وسایل تبلیغ در دنیا بسیار متنوع شده است. یک جوان در این سوی دنیا با یک دستگاه کوچک می تواند افکار، تصورات و پیشنهادهای فکری و عملی را از آن سوی دنیا دریافت کند. اینترنت، ماهواره و ابزارهای ارتباطی متنوعی وجود دارد و پیام به راحتی به همه جای دنیا منتقل می شود. میدان افکار عمومی، عرصه کارزار تفکرات گوناگون است. امروز ما در یک میدان واقعی جنگ فکری قرار داریم. این کارزار به هیچ وجه به زیان ما نیست، بلکه به سود ماست؛ به شرط آنکه وارد میدان شویم و از منابع فکری و معارف اسلامی بهره بگیریم. در این صورت، پیروزی از آن ما خواهد بود؛ اما مسئله این است که باید وارد این میدان شویم.»

منبع:

«رسانه و فضای مجازی»/ انتشارات انقلاب اسلامی